

Natália Milanová
ministerka
Ministerstvo kultúry SR
Nám. SNP č. 33
813 31 Bratislava

Vážená pani ministerka,

dovoľujeme si Vás, ako zástupcovia profesijných združení reprezentujúcich múzejnú a galerijnú obec Slovenska, osloviť s návrhom pracovného stretnutia k aktuálnym, v súčasnej situácii naliehavým otázkam múzejníctva v Slovenskej republike.

V súčasnosti na Slovensku vykonáva činnosť v rámci celonárodnej siete fondových inštitúcií zohrávajúcich zásadnú úlohu v oblasti komplexnej ochrany a prezentovania predmetov kultúrnej hodnoty s trvalým významom takmer 100 registrovaných múzeí a 25 registrovaných galérií (vrátane pobočiek realizujú svoju činnosť prostredníctvom až 252 pobočiek múzeí, 40 pobočiek galérií).

Ich úlohy v oblasti trvalého uchovania súčastí hmotného i nehmotného kultúrneho dedičstva, ako pri odbornej ochrane, tak i komunikácii objektívneho poznania z ich vedeckého skúmania, sú nezastupiteľné.

Takmer 2 800 stálych zamestnancov týchto inštitúcií priamo či nepriamo výsledkami svojej každodennej práce ovplyvňuje "hmotný odkaz našich predkov i súčasnej generácie".

Premenené na čísla – ide o vyše 16 miliónov kusov zbierkových predmetov rôznorodého charakteru s odhadovanou hodnotou vyše 15 mld eur, ktoré múzeá a galérie odborne spravujú vo svojich zbierkových fondoch, pričom samozrejme objem, obsah i hodnota nie je nemenná. V predchádzajúcom roku bol počet platiacich návštevníkov v múzeách a galériách okolo 5 miliónov a príjmy vychádzajúce z návštevnosti sa pohybovali okolo 9 miliónov eur.

Komplexná správa o stave realizácie *Stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike v rokoch 2013 – 2018* (z júla 2019) alebo úlohy definované v materiáli *Akčný plán na roky 2018 – 2020 k Stratégii rozvoja kultúry SR na roky 2014 – 2020*, či *Priebežná správa Revízie výdavkov na kultúru* z októbra 2019 vcelku objektívne sumarizujú o. i. i nelichotivý stav slovenského múzejníctva.

Napriek tomu, že zámerom *Stratégie rozvoja múzeí a galérií v Slovenskej republike v rokoch 2013 – 2018* bolo **"nastaviť ľudské, finančné a materiálne zdroje, odborné procesy a technológie tak, aby sa podarilo zmierniť, a v niektorých prípadoch až zvrátiť súčasné negatívne tendencie v oblasti výkonu základných odborných činností v múzeách a galériách a postupne tieto procesy dostať do rozvojovej fázy"**, a napriek zhodnocovanému plneniu tejto stratégie na vyše 70 %, progres týmto smerom v dennej realite múzeí a galérií ku koncu roka 2019 nenastal...

Reálne komplexné dopady súčasnej pandemickej situácie si nedovoľíme v tejto chvíli objektívne odhadnúť. Nepochybne však už dnes vieme, že dopad súčasnej situácie na straty z príjmov z tržieb zo vstupného do expozícií, na výstavy a sprievodné podujatia v mesiacoch, ktoré bývajú pre múzeá a galérie najsilnejšie v ročnom priemere, sú predzvesťou blížiacich sa existenčných problémov. **Odhadované poklesy na návštevnosti v období apríl až jún predstavujú v mnohých prípadoch až 40 % z ročného priemeru, a to je pre inštitúcie zarábajúcich si nie na "prilepšenie", ale v mnohých prípadoch na udržanie podmienok, ktoré zriaďovatelia dlhodobo podceňujú, kritické.**

Sídlime na hradoch, zámkoch, v kaštieloch, účelových budovách i v leteckých hangároch, vo fondoch ochraňujeme od miniatúr po obrovské lietadlá, lode, či celé technologické stavebné komplexy, od prírodnín, cez umeleckohistorické predmety, zbierky výtvarného umenia až po knižničné a archívne fondy. Sme hmotným i duchovným obrazom Slovenska, kultúru nielen uchováваме, ale aj formujeme. Okrem základných múzejných činností realizujeme pamiatkovú starostlivosť, náročne obnovy objektov a sme aj významnými centrami cestovného ruchu.

Pracovníci pamäťových inštitúcií aj v súčasnosti vykonávajú svoje hlavné poslanie. Zbierajú, ošetrojú, uchováujú, ochraňujú a sprístupňujú kultúrne, historické a prírodné bohatstvo nielen Slovenska. Konajú svoje základné povinnosti, ktoré sú skôr pred svetom skryté, no o to viac pre svet prospešnejšie. Pracovníci pamäťových inštitúcií vedia, že hoci verejnosť vníma ich prácu len cez prezentačné a propagačné činnosti, tie tvoria iba pätinu ich základných povinností a práce.

Veríme, pani ministerka, že návrh na stretnutie s nami prijmete a že jeho výsledok prispeje k správne nastaveniu politiky podpory múzeí a galérií, a to nielen v súčasnej politickej situácii.

S pozdravom .

V Banskej Bystrici a Bratislave, dňa 8. apríla 2020

za **Zväz múzeí na Slovensku**: Iveta Kaczarová, predsedníčka / kaczarova@nmg.sk
0915 802515

za **Radu galérií Slovenska**: Renáta Niczová, predsedníčka / riaditel@nitrianskagaleria.sk
037/6579641

za **Slovenský komitét ICOM**: Jasna Gaburová, predsedníčka / icom.slovensko@gmail.com
0903 723 579

za **Múzejnú a galerijnú radu**: Dalibor Mikulík, predseda / dalibor.mikulik@hradlubovna.sk
0902 653490